

Verslag Suriname november 2014

Op deze pagina plaatsen we, als de internetverbinding in het oerwoud werkt, het verslag van de groep kinderen die in november 2014 naar Suriname gaat. Om de paar dagen zullen we een update sturen.

Donderdag 6 en vrijdag 7 november

Donderdag was het zo ver. Voor 9 jongens en 5 meiden kon het Suriname avontuur beginnen. Een reis naar het binnenland van Suriname om daar te ervaren hoe het is om te wonen en te leven in het oerwoud. Dit gaan zij doen, door mee te draaien met de kinderen die wonen in het dorp Jaw Jaw, dat ligt aan de Boven-Surinamerivier.

Hieronder het verslag dat geschreven is door Marjolein over de eerste anderhalve dag:

Eindelijk is het dan zover, de reis naar Suriname is begonnen!

Gisterochtend om half negen verzamelen op Schiphol. Na een welkomstverhaaltje van Rutger en de overdracht konden we gaan inchecken. Dit ging mooi snel, Rutger had de tickets van te voren al uitgeprint. Na het inchecken was het tijd voor de groepsfoto en daarna volgde het afscheid nemen van de thuisblijvers. Er werd behoorlijk wat afgeknuffeld. Voor de douane nog snel even zwaaien om elkaar over twee weken weer te kunnen zien en knuffelen.

Er was nog even kort de tijd om een broodje/boekje oid te halen en toen was het instappen en vertrekken. Een aantal kinderen vond het best spannend, eenmaal opgestegen was de meeste spanning wel weg. De vlucht zou ongeveer negen uur duren, alle tijd dus om elkaar een beetje te leren kennen, films te kijken, spelletjes te spelen en huiswerk te maken. Stuk voor stuk hebben de kinderen het super goed gedaan tijdens de vlucht. Als klap op de vuurpijl mochten de kinderen die dat wilden na de landing in de cockpit kijken en foto's maken.

En toen was daar het eerste contact met.... Het Surinaamse weer! Het was 33 graden met een hoge luchtvochtigheid en dus vond een aantal kinderen en begeleiders het wel wat aan de warme kant. Maar hier gaan we zeker aan wennen! Na zo'n lange vlucht is het wel fijn als je gelijk door kan naar bed, zeker voor de aller jongsten was het een lange dag. Echter moesten we ook in Suriname weer door de douane. En daar stond best een hele lange rij.. Wachten dus. Dit doen we wel altijd heel fijn aan de zijkant, zodat we niet metertje voor metertje naar voren hoeven te schuifelen in de rij.

Toen de rij bijna weg was zijn wij aan gaan sluiten. Daarna de koffers gepakt en in de bus richting Paramaribo!

Helaas.. Bij het hotel aangekomen bleek dat we nog steeds niet naar bed mochten. Rutger wil graag dat We zo snel mogelijk aanpassen naar het ritme van hier.. Wat dan wel weer heel leuk, fijn en vooral lekker was.. We zijn naar een Chinees restaurant gegaan en hebben daar onze buikjes heerlijk rond gegeten aan voor ons heerlijke nieuwe gerechten. Mooi om te zien dat iedereen alles heeft geprobeerd. Gebruikelijk in Suriname is dat er pepertjes op tafel worden gezet.. Deze zijn echt heel heet! Toch waren er een aantal kinderen (Shaina, Pjot , Djairo, Tyquincio, Anouk en Colin) die de uitdaging aan gingen, ondanks dat Rutger zelf nog zei; 'ik zou het niet doen'.. Eerst leek het ze best mee te vallen maar uiteindelijk deden ze allemaal een greep naar iets wat de scherpste weg zou halen. Inmiddels hebben de meeste geleerd dat frisdrank dat in ieder geval niet doet!

Na het heerlijke maal allemaal gedoucht en daarna lekker tukken. Iedereen viel als een blok in slaap.

Vandaag maken we de tocht van Paramaribo naar Jawjaw. Tenminste, de meeste van ons. Luc en Mathijs gaan de komende dagen zelf op pad om over een paar dagen weer even aan te sluiten. Ze hebben er beiden super veel zin in! Wij hebben dus vanochtend na het ontbijt tijdelijk afscheid genomen van hen. Voordat we echt weg konden moest er nog geld gewisseld worden en boodschappen ingeslagen worden voor de komende anderhalve week. Terwijl wij dit bericht voor u typen zitten wij in de bus richting Atjonie, waar we over zullen stappen op een boot om het laatste deel van de tocht van vandaag te volbrengen. Iedereen geniet van de mooie omgeving hier en ziet uit naar de rest van de reis.

Dit was het voor nu, tot over een paar dagen!

Groetjes van Tom, Rutger en Marjolein

--

Suriname, zondag 10 november 2014

Hallo Nederland,

Hoewel we op zich nog maar een paar dagen onderweg zijn, voelt dit voor zowel voor de kinderen als voor ons als begeleiders een stuk langer. We hebben ook dit keer een hele leuke, enigszins wat bewerkelijke groep mee. De kinderen doen het echt super goed.

We zijn inmiddels goed aangekomen in Jaw Jaw, het dorp waar we deze reis zullen verblijven. de stand van de rivier is heel erg laag, daardoor kunnen we ook niet veel verder varen. Voordeel is, dat er op heel veel plekken gezwommen kan worden. Onze 4 huisjes staan vlak bij het water bij een grote stroomversnelling. Als we vroeg genoeg wakker zijn, dan kunnen we de zon op zien komen en dan hangt er nog nevel boven de rivier. De mensen uit het dorp kun je dan zien aan komen lopen om bij de rivier iets te gaan doen. Dit kan de was of de vaat zijn, mensen die zichzelf en/of hun kinderen gaan wassen of mensen die gaan hengelen (vissen). Vandaag waren er heel veel mensen bij de rivier. Er was namelijk een grote visactie: er was fijn gestampte schors in de rivier gedaan. Dit bleek een soort gif te zijn, waardoor vissen bedwelmd werden. Daardoor konden de mensen uit het dorp (en mensen uit nog eens 6 dorpen) de vissen zo oprapen met hun schepnet. Op zich is dit behoorlijk vals spelen, maar het was wel heel bijzonder om te zien, hoe intensief en enthousiast iedereen bezig was. Met name als er weer ergens een grote vis (en groot is dan ook echt groot) gevangen werd.

Morgen (maandag) gaan we voor het eerst naar de school. Dit hebben we vandaag uitgebreid besproken met de groep. Niet iedereen heeft er zin in, maar het is wel een onderdeel van de reis. Morgen komen ook Mathijs en Luc weer bij de groep. Zij hebben een eigen programma gedaan en zijn zelf, met lokaal vervoer, naar het binnenland gekomen.

Hieronder het verslag. Maandag mogen de kinderen ook naar huis bellen. Dit zal tussen 21.00 en 23.00 uur Nederlandse tijd zijn.

Groeten,

Marjolein, Mathijs, Tom en Rutger

Vervolg vrijdag 7 november

Marjolein was gebleven bij de busreis naar het binnenland. Deze verliep zeer voorspoedig. Na zo'n twee en een half uur stopte de weg bij Ajoni. Vanaf hier kun je alleen nog maar verder met een korjaal. Dit zijn lange, smalle boten. Die van ons was aardig vol geladen. 13 kinderen, 3 begeleiders, alle bagage en boodschappen en ook nog 4 bemanningsleden. De tocht duurde niet zo lang, ietsje meer dan een half uur. De kinderen keken hun ogen uit. De stand van de rivier is echt heel laag, waardoor er veel rotsen en zandbanken te zien zijn.

Bij Jaw Jaw aangekomen hielp iedereen om de spullen uit de boot te krijgen. Er was nog even overleg waar we nu precies zouden gaan slapen (kamp 1 of kamp 2). Gekozen werd er voor de plek waar we al veel vaker hebben geslapen. We hebben de 4 hutjes als volgt ingedeeld:

Hut 1: Pjot, Beshar, Hidde, Bert en Tom

Hut 2: Anouk, Maaïke, Maureen en Marjolein

Hut 3: Pauline en Shaina

Hut 4: Djairo, Tyquincio, Colin, Mart en Rutger

Kort na aankomst zijn de kinderen al gaan zwemmen in de rivier. Redelijk snel kwamen daar ook kinderen uit het dorp aan meedoen. De meegenomen bal deed daarbij goed zijn werk. Er werd heel wat gelachen, gespeeld en aan haren gezeten. Die haren vinden de kinderen hier bijzonder. Zij hebben behoorlijk stug haar en dat van de Nederlandse kinderen is heel zacht.

Als avondeten was er rijst met bruine bonen. Een bijzondere combinatie die hier in het binnenland veel wordt gegeten. Niet iedereen was hier enthousiast over, maar iedereen deed wel zijn best. Na het eten gingen de kinderen baden. Dit is je wassen in de rivier. Dit was bij alle groepen heel gezellig. Je hebt in een keer een enorm groot bad voor maar een klein groepje. Het was bijna volle maan, dus je hoefde je zaklantaarn niet eens te gebruiken,

Zaterdag 8 november

Een dag om nu echt eens te wennen aan Suriname. We bedoelen dan met name het verwerken van alle indrukken en omgaan met het tijdsverschil en de temperatuur. Het is namelijk behoorlijk warm hier. De kinderen hebben lekker gespeeld, gezwommen, gekletst, gegeten en geslapen. Hidde zelfs 2 keer. Beshar was in zijn stoel in slaap gevallen. De mevrouw die de baas is over de huisjes ging naar de winkel. Zij heeft 4 hengels voor de kinderen meegenomen. Hier zijn ze enthousiast mee aan de slag gegaan, maar tot op heden heeft nog niemand iets gevangen...

In de middag zijn we naar de school gelopen en hebben we kennis gemaakt met het hoofd van de school. Tenminste, Rutger heeft dat gedaan. Hij was ziek en Rutger is hem op gaan zoeken. We zijn in ieder geval weer van harte welkom.

Ondanks dat er goed met zonnebrand is gesmeerd, zijn er deze dag toch nog een paar kinderen verbrand. De after sun was dus heel belangrijk.

Zondag 9 november

Er was in de avond al heel veel bedrijvigheid bij de rivier en vanmorgen was het een topdrukte. Overal mensen met schepnetten en heel veel boten. Daar zijn we na het ontbijt gaan kijken. Colin niet, die sliep nog (tot 10.30 uur). Hij is daarna wel heel goed en uitgeslapen opgestaan. Bij de mensen die aan het vissen waren, was er veel te zien. Enorm veel gevangen vissen, waaronder een aantal hele grote. Ook piranha's en grote roggen. De mensen reageerden leuk op de vragen van de kinderen. Voor Shaina werd de hitte even te veel, zij viel bijna flauw. Zij is gelukkig snel weer opgeknapt.

Iedereen heeft daarna hard gewerkt aan het reisverslag. Dit is een onderdeel dat moet. We hebben eigenlijk niemand echt moeten aansporen en iedereen heeft goed gewerkt. Vandaag moest het verslag af zijn tot en met zaterdag. Het verslag moet ook goed in elkaar zitten, maar dan wel op het niveau waarop de kinderen zitten. Met andere woorden: van een kind dat in groep 5 zit, verwachten we een ander verslag van van iemand die in 3 VWO zit.

Vanmiddag hebben Colin, Pjot, Djairo, Mart, Beshar, Tyquincio en Maureen gevist. Helaas, ook nu geen vissen. Wel is er iets heel groots gevangen: een echte boom... iets te hoog ingegooid... Bijna iedereen heeft ook lekker gezwommen. Zelfs Bert, die tot nu toe nog niet zoveel had gezwommen was heel enthousiast aan de slag. Rutger had in het dorp kunnen regelen, dat we bij de lunch een lekker toetje hadden: een Berliner bol, maar dan op z'n Surinaams. Vooral heel zoet. Dit vonden de kinderen niet erg.

Anouk en Beshar hebben met een paar kleine kinderen uit het dorp gespeeld. Anouk was helemaal trots dat een meisje haar steeds "juf" noemde als ze wilde, dat Anouk de bal naar haar gooide. Beshar keek juist heel vreemd op, toen een jongetje hem "meneer" noemde.

Maaïke heeft vandaag even gespeeld voor bosjesvrouw. We zagen haar kort 'verdwijnen' in een bosje. Zij bleek vergeten te zijn om zich in te smeren met zonnebrand en was bang dat ze zou verbranden.

Shaina kan de luxe uit Nederland niet helemaal achter zich laten. Ze bleek haar föhn meegenomen te hebben. Gelukkig voor haar hebben we hier stroom tussen 18.00 en 21.00 uur.

Pauline is vriendjes geworden met de kakkerlakken. Voor haar ging de vriendschap iets te ver. Een van de kakkerlakken wilde bij haar in het bed slapen. Dit vond zij niet zo'n goed idee.

Hidde, Bert, Pjot en Mart hebben een fanatiek spel gespeeld met een tennisbal. Wij als begeleiders waren alleen een beetje kwijt, toen er ook mensen werden neergeschoten... Dit kan overigens ook liggen aan het feit dat er 3 spellen door elkaar heen werden gespeeld: het spel van deze 4

heren, Colin, Mart, Tyquincio en Djairo die dat schieten deden en een hele groep Surinaamse kinderen die weer met een andere bal daar tussendoor liepen. Het was een heel gaaf gezicht.

Mathijs en Luc

Van Mathijs en Luc verschijnt iets later een verslagje. Zij zijn in ieder geval van Paramaribo naar Brownsweg gegaan waar zij 2 nachten hebben geslapen. Vandaag zijn zij doorgereden naar Atjoni. Luc had hiervoor geregeld dat zij met een groep Nederlandse studenten mee konden rijden. Morgen doen zij eerst boodschappen voor de groep en daarna komen zij met een boot naar Jaw Jaw.

Tot zover. Wij proberen om uiterlijk woensdagavond Surinaamse tijd (dus nacht in Nederland) weer een verslag op de site te zetten.

Bent u familie of een bekende van een van de deelnemers aan deze reis, dan kunt u op de hoogte blijven via de mail. Stuur hiervoor een mail naar mariellesuriname@gmail.com

---

Suriname, woensdag 12 november

Hallo Nederland,

Hieronder weer een update van onze avonturen van de afgelopen dagen. De kinderen doen het stuk voor stuk nog steeds heel erg goed. Zo nu en dan wordt er wat gemopperd, maar dat doen we allemaal wel eens een keer. Mathijs en Luc zijn een paar dagen bij de groep aangesloten. Vandaag zijn ze in naar een dorp in de buurt gelopen en zij slapen daar nu in een hangmat bij iemand thuis.

Omdat het hier in het dorp zo goed gaat, hebben we ervoor gekozen, om hier de hele tijd te blijven. Je ziet dat er steeds meer en leukere contacten ontstaan tussen de Nederlandse kinderen en de kinderen uit het dorp. Wel gaan we zaterdag avond naar het dorp Lespansi. Hier is dan een groot feest ter afsluiting van een rouwperiode. Er zal veel getrommeld en gedanst gaan worden.

De berichten uit het gastenboek hebben we inmiddels allemaal voorgelezen. Daarna hebben we zelf een bericht in het gastenboek gezet,

zodat iedereen weet, tot hoever we het hebben voorgelezen. De kinderen vonden het zichtbaar fijn om iets van het thuisfront te horen.

Nog 2 dagen naar school. Als dit is afgelopen, dan zullen een aantal kinderen dit heel fijn vinden. Ze vinden het maar saai. Toch is dit een belangrijk onderdeel van de reis. Ervaar maar eens, hoe het in een ander land gaat.

Groeten uit Suriname,

Marjolein, Mathijs, Tom en Rutger

Maandag 10 november

De eerste schooldag. Dus niet uitslapen, maar 6.45 uur de wekker, 7.00 moet je je bed uit zijn, 7.15 moet iedereen schoolklaar aan tafel zitten. Dus schrift mee, pen mee, flesje water mee, zonnebrand mee. Heel wat "mee" dat vergeten kan worden. Bij het ontbijt krijgt iedereen 2 broodjes. De keuze is pasta of pindakaas. Dat is al meer keuze dan de meeste kinderen hier krijgen. Daarna snel naar school. Pjot was zijn schoenen vergeten aan te doen en kon ze toen wij daarachter kwamen ook niet zo snel vinden. Na een zoektocht en een extra sprintje was hij toch op tijd op school.

Op Surinaamse scholen wordt een week altijd geopend met een gesprekje van het schoolhoofd en het hijsen van de vlag. Dit laatste gebeurt terwijl de kinderen en leerkrachten het volkslied zingen. De Nederlandse kinderen stonden hier ook netjes bij. Daarna werd onze groep officieel verwelkomd. Nadat alle Surinaamse kinderen in de klas zaten, werden de Nederlandse kinderen ingedeeld. Wel moesten zij eerst een stoel gaan halen ergens in het dorp. De verdeling van de kinderen is als volgt:

klas 3: Tyquincio en Colin

Klas 4a: Mart en Pjot

Klas 4b: Djairo en Hidde

Klas 5: Anouk, Beshar, Bert en Maureen

Klas 6: Pauline, Shaina en Maaïke

Marjolein en Tom zitten op een centraal plekje en zij lopen ook vaak langs de lokalen om te kijken of alles nog goed gaat. Dat ging het gelukkig. De kinderen hebben goed hun best gedaan. Soms moesten ze wel heel lang wachten. Dat was een flinke beproeving. Meerdere klassen kregen

muziekles van de muziekleraar. Anouk en Maureen waren helemaal trots dat ze een liedje voor de klas hadden gezongen en daarna hadden ze een hard applaus gekregen.

Luc en Mathijs zijn vandaag weer bij de groep gekomen. Dit was fijn. De ervaringen werden over en weer verteld. Mathijs en Luc hebben een heel eigen verslag. Dit lukte nu niet om apart bij dit verslag te zetten. Dit zullen we later wel doen. Dit zal een apart pdf-bestand worden.

Na school hebben we gegeten en daarna konden de kinderen zwemmen, spelen, aan hun verslag werken en huiswerk maken. Rutger vroeg wie er mee wilde naar de andere kant van de stroomversnelling. Alleen Colin ging mee. Toen zij daar waren, kwamen er meerdere boten langs vol met toeristen uit Nederland. Zij gingen naar een groot resort een stuk verderop. Er werd leuk heen en weer gezwaaid.

Aan het einde van de middag heeft iedereen naar huis gebeld. Dit was fijn. Bijna iedereen was enthousiast aan de telefoon. 's Avond na het avondeten hebben we de berichten uit het gastenboek voorgelezen. Daar werd erg om gelachen. Vooral de bijnamen doen het goed. Kleine, persoonlijke dingetjes zijn ook leuk. Een voetbaluitslag, een bericht van iemand van wie het kind echt niet had verwacht dat het een bericht zou plaatsen, oma's die een bericht per ongeluk 3 keer plaatsen en ga zo maar door. Gelukkig was er op maandag voor iedereen ten minste 1 bericht. Dit was op woensdag niet het geval. Dat was jammer.

Dinsdag 11 november

Een ietwat onrustig nachtje. Meerdere kinderen verwerkten duidelijk al hun indrukken in hun slaap. Meerdere hardop. Bij het opstaan bleek Colin zo moe te zijn met daarbij wat verhoging, dat we hebben besloten om hem te laten liggen. Hij is dan ook niet naar school gegaan.

(UPDATE: na het slapen en de lunch kreeg hij al weer praatjes en heeft lekker mee gedaan.)

Op school ging het op zich wel allemaal goed. Alleen met Tyquincio. Hij had ook niet zo goed geslapen (onrustig en vroeg wakker). Hij wilde niet werken. Toen heeft de juf hem bij de hoofdmeester gezet. Toen hij daar ook nog onrustig was, hebben we hem terug naar de huisjes gebracht. Daar heeft hij bij Mathijs wat extra werk gemaakt.

(OOK HIER EEN UPDATE: vandaag (woensdag) is het echt super gegaan op school. Ty heeft netjes zijn excuses aangeboden en heeft heel goed gewerkt. De juf was daar blij mee.)

Verder is nog interessant om te vermelden, dat bij de gymles een van onze kinderen bijna op een platgetrapte vogelspin heeft gestaan bij het

slagballen. Dat was wel even schrikken en ook wel een beetje lachen. Beshar heeft op school heel leuk met een groep kleinere jongetjes gespeeld en gestoeid. Ook Maaïke heeft heel leuk contact met een meisje van school. Djairo heeft vooral sjans. Hij heeft zelfs al een een soort liefdesbrief gehad. Luc heeft op eigen verzoek vandaag ook meegedraaid op school. Dat heeft hij geweten: de klas begon met gymnastiek en hier in het Surinaamse binnenland betekend dit vaak dat de meisjes gaan slagballen en de jongens gaan voetballen. Dit in de zon is best pittig.

Bij de lunch was er een verrassing. We hadden al aangekondigd, dat er iets speciaals zou zijn dat de kinderen vast heel lekker zouden vinden. Zij waren nieuwsgierig. Het bleek, dat iedereen een klein glaasje koude soft (frisdrank) kreeg. Na een aantal dagen vooral gekookte water uit de rivier en hete thee, werd dit met een groot applaus ontvangen. Waar kinderen thuis misschien wel gedachteloos meerdere glazen zouden drinken, was dit kleine glaasje een waar festijn.

Na de lunch is er weer flink gezwommen, gespeeld en gewerkt. Aan het einde van de middag moest iedereen het dorp in. Tom en Mathijs zijn met een hele groep kinderen gaan voetballen. Shaina, Pauline, Anouk, Maureen en Beshar vroegen aan Rutger of er misschien pannenkoeken gemaakt konden worden. Hij gaf als antwoord, dat als de kinderen alle ingrediënten konden vinden in het dorp, dan kon dat. Dit werd een leuke zoektocht. Met hulp van het schoolhoofd, die de kinderen toevallig tegenkwamen werd op de ene plek bloem gekocht, op de andere plek olie en kokosmelk en weer een stukje verderop verse eieren. Op woensdag zullen de pannenkoeken gebakken worden als toetje na het avondeten.

Djairo had was vanmiddag helemaal niet lekker en bleek ook koorts te hebben. Na een paracetamol en wat rust, wilde hij wel mee naar het voetballen. Hier is hij wel eerder van terug gekomen.

UPDATE: Woensdag is hij zonder koorts opgestaan en heeft een goede dag gehad. Hij klaagt wel wat over oorpijn. Daar laten we donderdag voor de zekerheid naar kijken.

Woensdag 12 november

Het ochtendritueel is inmiddels bekend. Dit gaat een stuk soepeler. Vandaag hadden de kinderen een extra keuze bij het ontbijt: je mocht ook pindakaas met suiker op je brood. Dit werd meteen veel gekozen. Op school ging het heel erg goed. Wel zijn een paar kinderen er inmiddels klaar mee. Helaas, het is wel een verplicht onderdeel. Met het schoolhoofd hebben wij afgesproken, dat we op school blijven tot het einde van de week. we hadden in eerste instantie tot en met woensdag afgesproken, omdat we misschien nog naar een dorp verderop zouden gaan. Door de mooie contacten die hier zijn ontstaan, hebben we ervoor gekozen, om in

dit dorp te blijven. Ook hebben we met het schoolhoofd afgesproken, dat wij vrijdag voor alle klassen een soort sportdag zullen organiseren.

Na de lunch mochten de kinderen weer zwemmen, vissen, en werken aan hun verslagen en huiswerk. Dit laatste, het huiswerk van hun eigen school, mochten de kinderen tot nu toe zelf indelen. Vanaf vandaag gaan wij ons er mee bemoeien. Bij Anouk, Maureen en Shaina zat dit wel goed. Bij de anderen moesten er toch wel wat hardere afspraken gemaakt worden. Per dag moet er een bepaalde hoeveelheid werk gemaakt zijn. Wanneer is aan het kind. Wel is de afspraak, dat je pas naar bed kunt, als alles af is. Buiten wat gemopper, heeft iedereen de quota van deze dag gehaald. Tyquincio heeft zelf al zijn huiswerk in een keer afgemaakt. Knap hoor.

Mart, Maaike en Colin hebben een hele tijd in het water gespeeld en gestoeid met een hele groep kinderen. Aan Maaike was zelfs 1 meisje bijna vergroeid. Heel erg leuk om te zien. Later heeft ook Beshar heel leuk met een grote groep kinderen gespeeld. Djairo was bij het water en toen werd hij opgehaald: zijn schooljuf had iemand gevraagd om zijn haar opnieuw in te vlechten, Echt heel lief. Het ziet er weer heel mooi uit. Hidde, Maureen, Shaina en Bert waren vandaag behoorlijk moe. Die hebben een tijd op bed gelegen en wat rustig aan gedaan.

Luc en Mathijs hebben in de ochtend mensen uit het dorp geholpen met allerlei klusjes. Eerst zouden ze gaan verven en later zand gaan sjouwen. Daar kwamen de arbeiders echter niet opdagen. Daarom hebben ze een mevrouw geholpen met het pellen van bepaalde noten waar olie uit gemaakt gaat worden. Later zijn zij vertrokken naar het dorp Lespansi. Dit is een klein eindje lopen van Jaw Jaw. Zij zullen slapen bij iemand thuis, maar dan wel in een hangmat.

Vanavond hebben we na het avondeten (gekookte aardappelen, witte bonen in tomatensaus en 2 knakworstjes) gesmuld van een heerlijk vers gebakken pannenkoek. Deze is niet door de begeleiders gebakken, maar door het groepje dat gisteren alle ingrediënten hebben gekocht.

Tot zover. Morgen is een schooldag. Ook moeten de kinderen dan een bepaalde hoeveelheid van hun vieze kleding gaan wassen in de rivier. Dat wordt een leuke uitdaging. Vrijdag ook een schooldag en dan gaan we ook sporten. Zaterdag gaan we in ieder geval kijken bij het feest in Lespansi. Zondag proberen we een tocht door het oerwoud te maken. Maandag gaan we weer naar de stad en dinsdag vliegen we 's avonds laat weer naar Nederland. Daar zullen we woensdagochtend aan gaan komen.

Het volgende verslag proberen we te plaatsen uiterlijk op zaterdag avond laat Surinaamse tijd (dus nacht in Nederland).

Zondag 16 november 2014

Hallo Nederland,

Een dag later dan de bedoeling volgt hier het verslag van de afgelopen dagen. Gisteren hebben we een groot feest bezocht. Daar kwamen de laatste kinderen pas tegen 3 uur in de nacht van terug. Straks meer over dit feest, maar u kunt begrijpen, dat er toen niet heel veel energie meer over was vanuit ons als begeleiders om het verslag te maken...

Het is bij het tikken van dit verslag bij ons zondagavond. We weten inmiddels dat het Nederlands elftal met 6-0 gewonnen heeft. Voor ons is het de laatste echte dag in het oerwoud geweest. Morgen staan we iets later op, gaan we ontbijten, spullen bij elkaar zoeken en met de boot en bus richting de stad.

De kinderen hebben het stuk voor stuk echt heel erg goed gedaan. Daar zijn wij als begeleiders ook heel erg trots op. Het lijkt ook haast, of dit kinderen nog nooit iets anders gedaan hebben. Lijkt noemen we bewust: nu net nog hoorden we een hele harde gil. Dit bleek van Shaina af te komen. Ze was een kakkerlak tegengekomen en was daarvan een beetje van slag... Dit hebben we de kinderen uit het dorp nog niet zien of horen doen...

De berichten in het gastenboek doen het echt heel goed. De kinderen kijken daar steeds naar uit. Het is ook heel mooi om te zien, hoeveel berichten er al binnen zijn gekomen. Morgenavond proberen we alle kinderen naar huis te laten bellen. Dit zal weer rond dezelfde tijd zijn als vorige week.

Groeten en tot woensdag,

Marjolein, Tom, Mathijs en Rutger

Donderdag 13 november

Het ochtendritueel ging redelijk hetzelfde als de afgelopen dagen. Ook de school is niet heel veel bijzonders te melden. De kinderen hebben "gewoon" moeten werken. Wel zijn we met Djairo naar het

gezondheidscentrum geweest. Hij had last van zijn oor en hij heeft een oorontsteking. We hebben hier een antibiotica kuur voor gehad en ook druppels.

In de middag ging het wel ietsje anders: na school hebben we eerst gegeten en daarna huiswerk en verslagen gemaakt. Tot zover is het nog hetzelfde. Daarna kregen de kinderen opdracht om het dorp in te gaan om bepaalde zaken uit te zoeken. Pjot en Maaïke zijn samen met Marjolein uit gaan zoeken (door het te vragen aan mensen uit het dorp) hoe mensen hier bami maken. Dit doen ze met spaghetti, maar verder wisten we het niet. Dit is gelukt. De bami was goed te eten. Tom is met een hele groep jongens gaan voetballen. Dit keer zijn er gemengde teams gemaakt (kinderen uit het dorp en kinderen van onze groep). Bij een eerdere keer voetballen waren de verschillen toch wel te groot. Anouk, Maureen, Pauline en Shaïna zijn op zoek gegaan of ze ijsjes konden vinden in het dorp. Rutger had gezegd, dat als ze dit zou lukken, dat ze iets enorm lekkers zouden krijgen. De meiden hebben heel erg hun best gedaan, maar ze kwamen van een koude kermis thuis. Warme kermis had in dit geval beter gepast: de lichtmotor (het aggregaat) van het dorp doet het niet. Er is dus geen elektriciteit om iets in te vriezen. Er was wel een mogelijkheid. Soms bestellen mensen uit het dorp ijs uit de Atjoni waar meerdere grotere supermarkten zijn. Die ijsje worden dan weer wat duurder in het dorp verkocht. Rutger was deze mensen tegen gekomen, de meiden helaas niet...

Vrijdag 14 november

De laatste schooldag. Om daar iets extra bijzonders van te maken, heeft Rutger met het hoofd van de school afgesproken, dat de begeleiders een sportactiviteit zouden organiseren. Eerst voor klas 1 en 2, daarvoor voor de 3 klassen 3 en 4 en tot slot voor de 5e en 6e klas. Aan aankomst op school bleek de juf van klas 4b ziek. Dit is de klas van Hidde en Djairo. Hier kwam alleen de hoofdmeester zo nu en dan even kijken, maar verder werden de kinderen alleen gelaten. Chaos ontstond er dus. Hidde en Djairo konden daar goed in mee doen... Later hebben we wel met elkaar een gesprek gehad, dat dit heel leuk lijkt, zo'n dag geen leerkracht, maar dat er dan ook helemaal geen toezicht is, dat dit best jammer is. Het werkt ook niet heel bevorderlijk voor de schoolprestaties.

De sportactiviteiten gingen echt heel leuk. De kinderen zijn hier eigenlijk alleen maar gewend aan slagbal (voor de meisjes), voetbal (voor de jongens) en estafette (voor iedereen). Nu hebben ze een soort tikspel met elastieken gespeeld, daarna een balspel dat ergens tussen slagbal en rugby in zweeft en tot slot worstelen. De sfeer was heel goed en zowel de Nederlandse kinderen als de Surinaamse kinderen deden over het

algemeen goed mee. We hebben een aantal hele mooie en leuke foto's gemaakt..

Aan het einde van de schooldag hebben de kinderen netjes afscheid genomen van de leerkrachten en daarna gingen ze naar de huisjes. Onderweg kwamen ze een meisje tegen dat heel veel pijn in haar buik had. Ze viel bijna flauw. Marjolein heeft haar EHBO toegepast en Beshar heeft haar heel goed geholpen. Even later werd er een kruitwagen gebracht waarmee het meisje naar het gezondheidscentrum werd gebracht.

Vrijdag middag is de groep van Tom (Hidde, Beshar, Bert en Pjot) naar Lespansi gegaan. In dit dorp, dat op 15 minuten lopen van Jaw Jaw ligt, hadden Mathijs en Luc al 2 nachten geslapen. Hier heerst een heel andere, maar ook heel prettige sfeer. De heren hebben met kinderen uit het dorp gevoetbald. Daarna zijn Pjot en Bert samen met de kinderen uit het dorp hout gaan verzamelen om in de avond een kampvuur te maken. Dit kampvuur was heel leuk. Er kwamen weer kinderen uit het dorp. De gastheer heeft er zelfs een vrolijk muziekje bij opgezet. Het slapen was wel wat anders, dit gebeurde in hangmatten. Deze liggen heerlijk, totdat je er in moet slapen. Uiteindelijk is iedereen goed in slaap gevallen. Ondertussen was het in Jaw Jaw ook heel ontspannen. Er kwamen heel wat kinderen uit het dorp spelen. Dit deden ze onder anderen met Mart bij de lego. Er werden, en dat moet universeel zijn, door de jongens allemaal pistolen gemaakt...

Mathijs en Luc zijn naar Gunsu gelopen. Dit dorp ligt op bijna 2 uur lopen. Hier moesten ze zelf onderkomen zoeken en dat is gelukt. Ze mochten met hun hangmat slapen bij een resort in aanbouw. Ze hebben samen met de bouwvakkers gegeten en gesproken. Dit was heel bijzonder.

Zaterdag 15 november

Een zeer bijzondere dag met uiteindelijk een heel lang einde.

Vandaag is Tyquincio jarig. Hij is 9 jaar geworden. Hieperdepiep hoera. Familie in Nederland: ook van harte gefeliciteerd. Wij hebben het hier ook gevierd. We hebben hem toegezongen terwijl hij op een stoel stond. Hij heeft nu een paar grote lollies gekregen en maandag mag hij samen met iemand van de begeleiding wat uitkiezen in een winkel. Pauline en Shaïna hadden slingers geregeld op school, maar deze bleken uiteindelijk zo oud, dat ze allemaal spontaan uit elkaar vielen.

Tom zijn groep is met Ronny, de gastheer, naar de kerk gegaan. De kerk wordt gehouden in de plaatselijke peuterspeelzaal. Deze wordt in het weekend omgetoverd tot kerk. De jongens hebben heel netjes meegedaan. Leuk was het, dat de mensen allerlei vragen stelden aan de kinderen over

de dienst. Daar konden ze goed op antwoorden. De heren hebben overigens maar een halve kerkdienst meegemaakt, anders zou het te lang duren. Daarna is de groep naar het dorpscentrum gegaan waar een soort mis was voor iemand die een tijdje geleden overleden was. Dit ging onder andere gepaard met het uitdelen van drinken en eten. Heel bijzonder dat de jongens dit mochten meemaken. In de middag zijn de jongens op een mooie plek beland waar zij heel lang met de kinderen uit het dorp gespeeld en gezwommen hebben. Luc en Mathijs, weer terug van Gunsu waar veel toeristen waren, hebben zich toen ook bij dit clubje aangesloten. Na het eten kwamen de kinderen uit Jaw Jaw bij deze groep om met z'n allen naar het feest te gaan.

De jongens en meiden die in Jaw Jaw hebben geslapen hebben in de ochtend veel gespeeld en gekletst met de kinderen uit het dorp. In de middag waren er een paar opdrachten:

- zoek minimaal 4 verschillende soorten fruit en vraag of je er eentje mee mag nemen.
- zoek uit hoe het kokosolie wordt gemaakt en maak daar een tekening van.
- voor Tyquincio en Djairo was de opdracht: ga vissen.
- de andere 2 groepjes (Mart, Colin en Maaïke + Pauline, Shaïna, Maureen en Anouk) moesten naar de andere kant van de stroomversnelling om daar uit te zoeken, welke bijzondere vrucht daar groeide.

De dames en heren waren zeer fanatiek. Het fruit is door iedereen goed en snel gevonden. In de droge tijd is dat best lastig, maar met goede vragen kwamen ze snel verder. Ook het uitzoeken hoe de kokosolie gemaakt werd, werd grondig aangepakt. Een meisje uit het dorp had het hele proces zelfs opgeschreven. De stroomversnelling over en daar uitzoeken wat daar groeide kreeg een hele leuke en verrassende wending bij Maureen en Shaïna. Toen zij gingen lopen kwamen ze een mevrouw tegen, die haar was ging doen op de rotsen van de stroomversnelling. Zij is toen helemaal meegelopen met de dames. Heel erg lief en leuk. Zij heeft alles uitgezocht en de dames het goede antwoord gegeven. Daarna zijn zij weer met die mevrouw meegelopen en hebben haar weer geholpen met het doen van de vaat. Daarna gingen zij met elkaar zwemmen, de mevrouw en haar dochter van ongeveer 18 jaar en de 2 meiden. Het zwemmen bleef beperkt, maar het praten ging heel goed. Wij als begeleiders konden dit hele proces op afstand zien en dat zag er echt gaaf uit.

Tyquincio en Djairo gingen vissen. Zij wilden graag een uitdaging. Zij hadden de uitdaging 'gewonnen' als zij minstens 4 kleine visjes zouden vangen. Het werd er 1, maar dan wel een hele grote. Een echte piranha en dan ook echt een heel groot exemplaar. De jongens hadden van een meneer die aan het zwemmen was, kippenvelletjes gekregen. Dit, samen met het nep aas van Djairo zijn eigen hengel was voldoende om deze hele

grote roofvis aan de haak te slaan. Marjolein die stond erbij en die vond het best spannend. Gelukkig hielp iemand uit het dorp de jongens om de vis goed en veilig van de haak af te krijgen. Goed in dit geval is dood. We hebben de vis heerlijk opgegeten.

Om half 9 werd deze groep opgehaald om naar het feest in Lespansi te gaan. Onderweg vertelde de mevrouw die ons bracht pas, dat het feest pas heel laat echt op gang zou komen. Er was eerst een soort mis en pas daarna zou er gedanst worden. Toen de hele groep compleet was (dus ook de groep van Tom en Mathijs en Luc) was de mis ongeveer begonnen. De groep ging eerst netjes op de grond zitten, maar toen werd er snel door de mensen uit het dorp een provisorische bank gemaakt. Lange planken met daaronder stenen. De mis duurde niet zo lang. Wat wel opviel, was dat er een paar keer heel hard gehuild werd door 2 vrouwen. Dit was onderdeel van de mis, maar een paar jongens schrokken er wel wat van. Voor Mart had deze mis een extra lading: zijn opa is nog niet zo lang geleden overleden. Maaïke zag dat hij het moeilijk had en heeft hem getroost.

Na de mis, bleek dat het nog heel lang zou duren totdat er gedanst zou worden. De hele geluidsinstallatie moest nog worden opgebouwd. Dit ging zeker nog wel een uur duren en het was inmiddels al bijna 11 uur. Toch was dit iets zo speciaals dat we hierbij aanwezig mochten zijn, dat we de kinderen een keuze hebben gegeven. Ze mochten blijven (op de 2 jongsten na). 6 kinderen blijven bij Rutger en Mathijs, de anderen gingen met Tom en Marjolein terug naar Jaw Jaw. Beshar, Mart, Luc, Maaïke, Pjot en Anouk zijn gebleven. Er werd door de familie van de overledene op een gegeven moment drinken en eten uitgedeeld. Wij kregen ook. Dit bleek echter een Djogo (grote fles Surinaams bier) te zijn. We hadden van te voren al aan de kinderen gemeld, dat er een kans zou zijn, dat de begeleiders een drank met alcohol aangeboden zouden kunnen krijgen en dat het dan niet gepast is, om dit te weigeren. Binnen BeActive is namelijk het beleid, dat niemand, zowel begeleiders als kinderen, alcohol mag nuttigen tijdens activiteiten van BeActive. Dit was de uitzondering die de regel bevestigde. De pastoor had speciaal voor de groep het bier gehaald (en drinken voor de kinderen). Hij zag er ook op toe, dat er gedronken zou worden. Het is Mathijs en Rutger gelukt, om dit netjes 'af te handelen' met een bodempje bier.

Na heel lang wachten, kwam er eindelijk leven in de boxen. Iedereen kwam naar voren en een groepje zwoel geklede dames stond klaar om te gaan dansen. Toen dit begon, keken met name de jongens heel verrast en niet begrijpend. Het gaat hier in het binnenland van Suriname bij het dansen vooral om welke heupbewegingen je kunt doen. Helaas knalde de zekering van de geluidsinstallatie er al behoorlijk snel uit. Na poging 3 hebben we het opgegeven en zijn we naar de huisjes gegaan. Het was toen inmiddels al ruim na 2 uur in de nacht.

Zondag 16 november

Een heerlijk ontspannen dag. De kinderen stonden allemaal wat later op en daarna hebben we gesmuld en echte verse broodjes. Ze waren nog warm uit de oven. Dit klinkt al iets heel normaal, maar in het oerwoud is het dat zeker niet. De mevrouw die voor ons bakt, staat speciaal heel vroeg op om de broodjes op tijd klaar te hebben. Na het ontbijt mocht er gezwommen worden. Na een half uurtje moest iedereen zich klaar maken voor een tocht door het oerwoud. Dit werd een wat beperkte tocht die niet zo spectaculair is als in Djumu naar de Ananasberg. Helaas hebben we onderweg ook geen bijzondere beesten gespot. In de middag is er geschreven en gewerkt. Ook zijn Djairo en Tyquincio hun visgeluk opnieuw gaan beproeven. Dit keer werden zij nog extra geholpen door Maureen. Helaas, niets gevangen en de hengel van Djairo is ook nog eens kapot gegaan.

Bert en Beshar zijn met z'n tweeën op pad gegaan om verschillende soorten vruchten te zoeken. De motivatie was groot, want de kinderen die dit gisteren gedaan hadden, hebben een lekkere lolly gekregen en dat wilden deze heren ook wel. Pjot was zelfs zo fanatiek: die heeft het helemaal alleen gedaan. De lolly's zijn verdiend. Later zijn Bert en Hidde naar het toeristendorp gegaan aan de overkant van de rivier en hebben Pjot, Mart en Colin het op zich genomen, om te proberen om zelf een werphengel te maken. Dit laatste is helaas mislukt.

Shaïna heeft lekkere popcorn gebakken en Pauline en Anouk hebben het eetgedeelte keurig schoongemaakt en aangeveegd. Het avond eten bestond uit zaken die overbleven: spaghetti slierten met bruine bonen en sardientjes uit blik. Wonder boven wonder is daar heel goed van gegeten. Daarna de laatste keer baden (je wassen in de rivier) en vervolgens lekker naar bed.

Luc en Mathijs hebben vandaag nog meegedaan met de tocht door het oerwoud. Daarna zijn zij met de boot naar Atjoni gevaren en zij zullen vannacht slapen in Brownsweg. Morgenavond zullen we weer met elkaar in de stad zijn.

Tot slot

Nu slaapt iedereen. Morgen gaan we naar de stad met als hoogtepunt het uit eten gaan bij een restaurant dat ook friet en hamburgers heeft. Dinsdag hebben we nog een klein programma in Paramaribo en aan het eind van de middag worden we opgehaald en naar het vliegveld gebracht. Woensdag zijn we dan weer in Nederland waar het weer momenteel heel erg Nederlands is...

We weten niet of het ons nog lukt om een nieuw verslag te maken. Daarom willen we alle kinderen heel erg bedanken dat zij zijn mee geweest. Zoals eerder al vermeld: zij hebben het echt heel erg goed gedaan. Ook willen wij u als ouders bedanken voor het vertrouwen dat u in ons heeft. Het is niet niks om je kind mee te laten gaan naar de andere kant van de wereld. Tot slot wil ik (Rutger) ook mijn collega's Tom, Mathijs en Marjolein enorm bedanken voor hun inzet en enthousiasme.